raadsvoorstel

Agendapunt 2022, nr. I-01
Zaaknummer 2012545
Te behandelen door L.C.M. Frings

Onderwerp: Begraafplaats voor de islamitische gemeenschap

Aan de raad,

Inleiding:
De Stichting Nederlands Islamitische Waqf (S.N.I.W.) heeft namens de islamitische gemeenschap in 2020 een verzoek bij uw college ingediend voor het aanwijzen van een bijzondere (niet gemeentelijke) begraafplaats op grond van artikel 38 van de Wet op de Lijkbezorging (Wlb). Dit artikel geeft een kerkgenootschap het recht tot het hebben van een eigen kerkelijke begraafplaats in een gemeente. De gemeenteraad wijst de grond aan die geschikt is voor het aanleggen van een bijzondere begraafplaats en uw college zorgt daarna voor de overdracht van de grond op redelijke voorwaarden aan het kerkgenootschap. Hiervoor wordt een overeenkomst gesloten tussen beide partijen. In 2021 schrijft de S.N.I.W. zich in als Kerkgenootschap Nederlands Islamitische Waqf (K.N.I.W.) bij de Kamer van Koophandel**.**

*Wat ging er aan vooraf**?***
De islamitische gemeenschap heeft in 2010 de wens geuit om islamitisch begraven in Winterswijk mogelijk te maken. Deze wens is sindsdien onderwerp van gesprek tussen vertegenwoordigers van de islamitische gemeenschap en de gemeente. Na een jarenlang proces heeft de gemeenteraad op 31 mei 2018 het bestemmingsplan ‘uitbreiding begraafplaats’ vastgesteld. Op 19 juni 2018 heeft uw college een besluit genomen over het ‘uitbreidings- en herinrichtingsplan algemene begraafplaats’ dat mede tot stand is gekomen op basis van een inrichtingsschets door een landschapsarchitect. In dit herinrichtingsplan is op een specifiek deel van de begraafplaats rekening gehouden met vele islamitische graftradities. Het knelpunt van de eeuwige grafrust (zie hieronder) is gedurende het proces vaak aan de orde geweest. In meerdere collegebesluiten is de mogelijkheid beschreven dat in de toekomst wordt overgegaan tot verzelfstandiging van dit gedeelte van de begraafplaats, waardoor de islamitische gemeenschap zelf verantwoordelijk wordt voor beheer, exploitatie en onderhoud. Door de verzelfstandiging geldt een ander wettelijk kader voor eeuwige grafrust. Een bijzondere begraafplaats kan namelijk wel eeuwige grafrust aanbieden. De gemeente heeft dan ook eerder al de expliciete bereidheid uitgesproken aan een dergelijke ontwikkeling mee te willen werken, voor zover de dan vigerende regelgeving (b.v. Wlb) daartoe mogelijkheden biedt. Om verzelfstandiging in de toekomst mogelijk te maken hebben de initiatiefnemers medio 2012 de S.N.I.W. opgericht. Deze stichting wordt in 2021 opgevolgd door een kerkgenootschap.

Hoe is de situatie nu?
Sinds 2018 is islamitisch begraven op de algemene begraafplaats van Winterswijk mogelijk. In de islamitische traditie is eeuwige grafrust een belangrijke waarde. De Nederlandse wetgeving (Wlb) staat eeuwige grafrust op een algemene begraafplaats niet toe. Daarom kent de ‘Beheersverordening gemeentelijke begraafplaats Winterswijk 2017’ deze mogelijkheid niet. Dit betekent in de huidige situatie dat er op het islamitische deel van de algemene begraafplaats deels begraven wordt volgens islamitische tradities, maar eeuwige grafrust voor deze graven niet mogelijk is. Om af te mogen wijken van de Nederlandse wetgeving is er de mogelijkheid om een eigen bijzondere begraafplaats te stichten. Dit is de inzet van het verzoek van het K.N.I.W.

Het islamitische deel van de algemene begraafplaats grenst aan de P.J. Oudlaan. Er zijn inmiddels drie graven in gebruik, waarbij de rechthebbenden van de graven de expliciete verwachting hebben dat na overname door het kerkgenootschap het in de nabije toekomst mogelijk is de grafrust om te

zetten naar eeuwigdurend.

Voorstel
Medewerking te verlenen aan het verzoek van de islamitische gemeenschap en de grond van het huidige islamitische deel op de algemene begraafplaats in Winterswijk aan te wijzen als bijzondere begraafplaats.

Relatie met (huidig) beleid
De algemene begraafplaats aan de Kerkhoflaan is eigendom van de gemeente Winterswijk. Wij zijn belast met het beheer, onderhoud en administratie van de begraafplaats. Hiervoor zijn verordeningen en nadere (beleids)regels vastgesteld.

Beoogd(e) effect(en)
De islamitische gemeenschap van Winterswijk de mogelijkheid geven om op een eigen begraafplaats volgens islamitische tradities te begraven. De algemene begraafplaats biedt ook de mogelijkheid om islamitische te begraven, maar kan niet aan alle tradities voldoen, omdat de Wet op de lijkbezorging dit niet toestaat. Om die reden biedt de wet de mogelijkheid aan een kerkgenootschap om een bijzondere (kerkelijke) begraafplaats op te richten.

Argumenten
Al jaren voert de gemeente overleg met de islamitische gemeenschap over het begraven volgens islamitische graftradities. De Winterswijkse islamitische gemeenschap heeft de wens om hier een laatste rustplaats te vinden. De gemeente heeft deze wens altijd van harte ondersteund. Immers, Winterswijk wil als inclusieve gemeente het ook voor de islamitische gemeenschap mogelijk maken om in de eigen traditie ter aarde besteld te worden. Uit de gesprekken met de islamitische gemeenschap is ook gebleken dat de K.N.I.W. de islamitische graftraditie voor verschillende islamitische groeperingen recht wil doen. Een kerkgenootschap heeft volgens artikel 38 van de Wet op de Lijkbezorging ook het recht op een eigen kerkelijke begraafplaats.
De stap om een bijzondere begraafplaats aan te wijzen voor de islamitische gemeenschap is het gevolg van een beperking in de wet, waardoor de gemeente geen eeuwig durende grafrust kan bieden. We hebben onderzocht of deze mogelijkheden toch gecreëerd konden worden, maar dit is helaas niet mogelijk. Alleen op een bijzondere begraafplaats kan eeuwig durende grafrust worden gerealiseerd. Gezien deze afwegingen adviseren wij medewerking te verlenen aan het verzoek van de islamitische gemeenschap. . De grond is geschikt om te fungeren als begraafplaats, aangezien de raad deze al als zodanig heeft aangemerkt in het bestemmingsplan. Op dit deel van de begraafplaats wordt al op islamitische wijze begraven.

De gemeenteraad staat dit verzoek toe en wijst geschikte grond aan voor een bijzondere (kerkelijke) begraafplaats. Het aanwijzen van de grond is volgens artikel 40, lid 1 van de Wet op de lijkbezorging een bevoegdheid van de raad.
Bij de uitbreiding van de algemene begraafplaats in 2018 is dit gedeelte al aangewezen om op islamitische wijze te begraven. Met als uiteindelijke doel dit deel in de toekomst over te dragen. De grond is daarom geschikt om te fungeren als bijzondere begraafplaats voor het islamitisch kerkgenootschap.

Financiële aspecten/risico's
Na de toewijzing van de grond aan het kerkelijke genootschap wordt de grond om niet overgedragen aan het kerkelijk genootschap. De kosten die de gemeente tot nu toe heeft gemaakt voor de inrichting van het islamitische deel worden niet aan het kerkgenootschap in rekening gebracht.

Juridische aspecten/wet- en regelgeving
De Wet op de lijkbezorging is van toepassing op dit besluit.

Aspecten van duurzaamheid
n.v.t.

Communicatie/betrokkenenparagraaf
Bij de totstandkoming van dit voorstel is advies in gewonnen bij de heer mr. Van der Putten (Juridisch adviseur begraafplaatsen).

Vervolgprocedure/evaluatie
Nadat uw raad heeft ingestemd met de aanwijzing van de grond zorgt ons college voor de verdere overdracht van de grond en geeft toestemming voor het in gebruik nemen van de bijzondere begraafplaats als aan de gesteld voorwaarden is voldaan.

Winterswijk, 7 december 2021

Burgemeester en Wethouders van Winterswijk,

De secretaris, de burgemeester,

G.W. Goedmakers B.J.J. Bengevoord